

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . . .
Vidéken: . . . . .
Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utóza 47. és 49. szám.

A nagy forrongás.

Szorítják a kormányt.

Kristóffy is beszéltet magáról.

— Express tudósítás. —

Budapest, február 28.

Andrássy Gyula gróf tegnapi nagyszabású leintései nem igen voltak hatással a forrongó függetlenségiekre nézve. Erre vall az a jelenség, hogy a nyüzsgés, mozgás még mindig tart.

Holló Lajos ugyan békét kötött, de ma délelőtt hívei megint nagyon hangosok voltak.

— Nem leszerelés az, hanem garanciákat ígértek nekünk s ezek fejében ígérte meg Holló a kormánynak, hogy továbbra is hívei leszünk! — fejtegette Gaál Gaszton nagy csoport képviselőnek.

Kitudódott, hogy a függetlenségi párt frondőrjei a következő kérdésekben kívánnak az intéző bizottság szombati üléséből kötelező és energikus átlásfoglalást:

1. az önálló vámterület,
2. az önálló bank,
3. a nemzetiségi törvény revideálása,

4. szabad kéz belügyi téren,
5. a Mérey-féle házszabályrevízió elfogadása.

A frondőrökben megvan különben a hajlandóság arra, hogy dezavualják vezérüket, Holló Lajost is.

— Valamennyien együtt vagyunk, csak Szentiványi Arpad hagyott el minket — ezt mondta Mérey Lajos.

A vitézkedésüktől azonban most már csakugyan nem fél a kormány.

*

A folyosói politika még tovább is van.

Az egyik vezér a tenyerébe hajtott fejjel busult a folyosón.

— Miért hajtod a tenyeredbe a fejedet — kérdezte tőle Kelemen Samu.

— Nem a tenyere az, hanem az öklöm — válaszolta ez harciasan.

— Barátom, a ti öklötök veszedelmesen hasonlít a tenyérhez, vágta vissza a szatmári követ.

Építkezési, csatornázási és gépészeti vasöntvények gyártására — bármely anyagu gépkatrészek előállítására — gazdasági és iparigépek szakszerű javítására — általában minden géplakatos-, kazán- és műkovács munkák végzésére — legjobban berendezett, tehát legmunkabíróbb és legolcsóbb is **a régi**

Kiváló szőlőmalmok, borprések, borszivattyúk, kerti-, udvari-, és községi kútszivattyúk gyártásáért többszörösen kitüntetve!

Gróf Andrássy Gyula ma is eljött a folyosóra, de egyelőre nem vesz részt a nagyobb vitákban, hanem az egyik sarokban báró Kaas Ivorral beszélget. Ez szeretne státustitkokat kiszedni belőle:

— Olyan lesz az általános választói jog, mint Ausztriában? — kérdezi tőle.

— Semmiesetre sem! — válaszolt a miniszter. Ezt kijelenthetem.

A báró azután a belügyminiszter előtt is azt vitatja, hogy a házszabályrevízió a létszámemelésre kell.

Nem igaz! Rémmese. Megmondtam én is, Apponyi is tegnap.

*

A mai napnak még egy nevezetessége van. Kristóffy, a volt darabont belügyér is beállott nyüzsgönni s nyilatkozott a radikális párt dolgairól. (?)

A darabont exminiszter a következőket mondotta:

— Én csak hallomásból tudom, hogy a radikális párt legközelebb gyűlést fog tartani. És ez természetes is, mert hiszen én nem vagyok tagja a radikális pártnak. Annyi igaz, hogy engem is meghívtak, de nem a gyűlésre, hanem a gyűléssel egybekötött estelyre. Ugy tudom, hogy ezen az estélyen sok vidéki részt fog venni. Őszintén szólva, bizony, én még nem tudom, el fogok-e oda menni vagy sem. Különben nagyon értem az effajta hírek fölmerülését. Hiszen minden, ami a politikában történik, engem igazol. A koalíciós kormány politikájának az a sarkköve, amely az enyém volt. Az általános választói jog volt az én politikám középpontja. e körül forognak ők is. Csöppet sem lep meg tehát, hogy folyton engem emlegetnek, ki távol élek mindenfajta mozgalomtól. De azért van valami a dologban. Igenis elhatározott szándékom, hogy kilépek az aktív politika terére és ha élni fogok, cselekedni fogok. Hogy mikor? Erre a kérdésre csak azt válaszolhatom, hogy akkor, amikor az időt arra alkalmasnak fogom találni.

A nemzetiségieken a sor.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás —

Budapest, febr. 28.

Ma a nemzetiségek mondották el véleményüket a házszabályrevízióról. Ugyanoly hurokat pengenek Vlád Aurélék is mint a disszidensek, habár ezek kijelentették, hogy semmi néven nevezendő szolidaritást nem vállalnak velük. A nemzetiségek is le akarják venni a napirendről a revíziós javaslatot.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Justh elnök 10 órakor megnyitja az ülést.

Az elnöki előterjesztések után folytatják a Házszabályrevízió tárgyalását.

Vlád Aurel bírálja a javaslatot. Határozati javaslatot terjeszt be, hogy a Ház vegye le a revíziót a napirendről.

Hangoztatja, hogy a nemzetiségek nem hívei az obstrukciónak, mégis aggodalommal látják a kormány törekvéseit, mert nem ismerik a választási reform tervezetét. A miniszterek beszédeiből következteti, hogy a magyarság hegemoniáját akarják fentartani, de ez csak igazságtalansággal, erőszakkal történhetik. A nemzetiségük készek Ausztria és Bécs pártjára állni, mielőtt az egyenlőség jogát biztosítja számunkra. (Zaj.) És ez természetes, mert a belügyminiszter csak a fajmagyarok érdekeiről akar gondoskodni.

Lukács László: Elmegyünk Debreczenbe is fölvilágosítani a népet. (Derült-ség.) Bizunk a vendégszeretben (Felkiáltások: vissza is éltek vele!)

Elnök: Csak tessék folytatni. Még nem érkezett el a szünet ideje. (Felkiáltások: Ugy van! Helyes! Ha nem tudsz többet, fejezd be)

Vlád folytatja a beszédét. Tiltakozik a 16 órai ülések behozatala ellen. Csapdát lát az egész javaslatba, amelybe a magyar parlamentet be akarják csalni. A javaslatot nem fogadja el.

Báró Wesselényi Ferenc: Tiltakozik az ellen, hogy a javaslat ellenzőit hazafiatalansággal vádolják. Majd részletesebben foglalkozik a javaslattal és aggodalmát fejezi az elnöki jogkör tulságos kiterjesztése fölött. (Ugy van!) Tiltakozik a javaslat ellen és azt nem fogadja el. (A disszidensek zajosan megtapsolják.)

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz kér szót.

Szkicsák Ferenc a nemzetiségiek szempontjából bírálja a javaslatot. Némi házszabályszigorításba belenyugodna ha

„Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

Péterfia végén, a Hadházi-utózában.

Telefon 466. sz.

Telefon 466. sz.

és községi kútszivattyúk gyártásáért többszörösen kitüntetve!

ellenértékül, a közélet purifikálására irányuló törvényt kap.

Szkicsák Ferenc: A belügyminiszter álláspontjában megtalálja a konzekvenciát, mert ő és pártja mindig kívánta a revíziót, de a függetlenségi-párt magatartását inkorrektnek tartja a javaslatot nem fogadja el.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

A szervezőbizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 28.

A város szervező bizottsága ma délután folytatta ülését. Tárgyalásai ezúttal a tisztviselők fizetésrendezésére szorított, mert már csak ez van hátra az új szervezeti szabályzatból.

Hiába volt a nagy, a meleg vita, az a bizonyos fázekonyosság, mely elejétől kezdve kísérte ezt az ügyet, ma is ült egynéhány bizottsági tag arcán.

Mindegy tárgyalni kellett végül is ezt a „kinos” ügyet, mert a terminus, melyre jelentést vár a közgyűlés, elérkezett.

A gáncsolók, akiknek mindig van valami kifogásolni valójuk, ma is csürték, csavarták a dolgot. A dolog vége az lett, hogy a fizetésrendezés nagy és kitűnő „barátja”, Márton Imre újból halasztó indítványt tett, melynek következtében a tárgyalások ismét megszakadtak.

Az ülésről részletes tudósításunk a következő:

Jelen voltak: Weszprémy Zoltán főispán elnökleve alatt: Kovács polgármester, Szilágyi Imre, Végh Gyula, Fejér Ferenc, Szabó Kálmán, Vargha Elemér, Tüdös Kálmán dr., Vargha Károly, Aczél

Kócolán hangversenye a Zenedében.

A debreczeni zenekedvelők körének igazgatósága nagy hálára kötelezte minden tagját a tegnapi páratlan sikerű művészestélyvel. — A legnagyobb világvárosok zene közönsége sem részesülhet siker és művészi tekintetében nagyobb szabású és nagyobb hatású műelővezetben. Ha csak a legnagyobb felületességgel és rövideggyel is megemlékezünk a végig élvezett műsorról, még fejedelmi udvarok is megirigyelhetik azok helyzetét, akik a zenede szorongásig megtelt nagy termébe tegnap este bejuthattak.

Tchajkovszkynak Paganini modorában megint hegedüversenye volt a Joachim halálával megüresedett hegedű királyság legerősebb trónkövetőjének, a Kubelik városában oly gyorsan általános szeretetnek és ünneplésnek örvendő Kocziánnak első darabja. — A Geyer Stefi hangversenyéről ismert nagyszabású művet az istenáldotta tehetségű művész leirhatatlan bravúrral és hatással adta elő. — Óriási babérkoszoru és szünni nem akaró taps és éljenzés volt reá a felelet. — Ez után

Géza, Zádor Lajos, Szentesi János, Somogyi Pál, Juhász Ignác, Márton Imre, Vecsey Imre.

Az ülés elején mindjárt rátértek a fizetésrendezés tárgyalására. Legelőször arról esett szó, milyen rendszert foglaljanak el a tisztviselők fizetésére vonatkozólag.

Kifogások.

Márton Imre: Helyesnek tarja, hogy a fizetési rendezésnél az állami és megyei tisztviselők javadalmazását vegyék mintául. Legyen tehát a városnál I. osztályú egyenlő az állami VI. fizetési osztálylyal, a II. a VII. állami fizetési osztálylyal s így tovább.

Vecsey Imre: Nagyon furcsa volna, ha a VI. osztálylyal kezdődne a kategóriák.

Aczél Géza: Lényegileg nem tesz kifogást Márton javaslatára ellen, azonban az eltérő volna az összes városoknál követett rendszertől.

Juhász Ignác: Azt akarja, hogy az állami, megyei és városi tisztviselők fizetési rendszere közt különbség ne legyen. Tehát Márton Imre javaslatához csatlakozik.

Zádor Lajos: A városok autonómiajára való tekintettel és a külön rendszert ajánlja.

Szentesi János: Márton Imre javaslatát fogadja el.

Somogyi Pál: Márton Imre javaslatát tartja célszerűnek, mert ha az állam emeli a fizetést, a városnak is kell emelnie.

Fejér Ferenc: A városnál sok olyan állás van, melyeknek megfelelő nincs a vármegyénél. Ezeket nem lehet beleszoritani a megyei, vagy állami rendszer kereteibe.

Mit akar Márton Imre?

Vecsey Imre: Márton Imre indítványa kacérkodás azzal az eszmével, melylyel a megyéket, a törvényhatóságokat államosítani akarja.

Márton Imre: Tiltakozik e kijelentés

ellen. Kéri, hogy a kérdésben szavazattal döntsenek.

Fejér Ferenc: A fizetésjavítás nem jár a város nagy megterhelésével s hiszi, hogy a város ennek megfelelő ellenértéket fog kapni.

Az elnök a kérdést szavazásra teszi fel. A szavazásban a tanács tagjai nem vesznek részt. Így 7 szavazat közül 4 Márton indítványát támogatta. Erre kavarodás, lassu morajlás keletkezett az ülésen. Sokan odakiáltották: „Így nem lehet semmit sem csinálni”.

Fejér Ferenc: A napirendhez kérészt. Ugy tudta, hogy a polgármester tagja a bizottságnak. Tehát neki is volt szavazati joga.

Juhász Ignác szerint a polgármester csak a főispánt helyettesíti.

Kovács polgármester: Ő nem akart résztvenni a szavazásban, de ő tényleges tagja a bizottságnak régtől fogva. Mikor őt megválasztották polgármesternek, a közgyűlés előtt maga hozta szóba a dolgot, de meghagyták őt tagságában. Ebben az időben választották be Juhász urat a bizottságba.

Márton Imre: Ha az elnök csupán szavazatok egyenlősége esetén dönt szavával, ennél több jog nem illetheti meg az alelnököt sem.

Juhász Ignác hasonló értelemben szólal fel.

Kovács polgármester kéri, hogy az ügy fölött térjenek napirendre.

Vecsey Imre indítványozza, hogy tekintettel más városok példájára, a polgármesterek kiváltságos helyzetére, a polgármester fizetését 8, 9 és 10 ezer koronában állapítsa meg.

Márton Imre: A méltányos kívánságot teljesíteni akarja. Csak azt kell szem előtt tartani, hogy milyen terhet bír meg az adózó polgárság. Tehát ismét indítványozza, hogy albizottságra oszoljanak.

Szilágyi Imre: A tisztviselőknek méltányos fizetést kell adni. Ez az egyedüli szempont, mely a bizottságot vezetheti. Mártonnal ellenkező álláspontra helyezkedik.

Veselsky, e kétségtelenül nagy tehetségű és ritka készülségű zongoraművész játszotta el a zenekirálynak Beethovennek gondolatokban gazdag és megindító Andante favorite-ját. — Hasonló nagyságu babérkoszoru és értékes ezüst cigarettatárca lepte meg a nagy ünnepléstől láthatólag meghatótt ifju művészt. — Ismét Koczián következett 3 saját szerzeményű darabjával. — Tavasz himnuszában sokszor az égis felemelte meghatótt lelküket, az est változataiban pedig szívüket ragadta magával, hogy végre briliáns tekNIKÁJU Humoresquének nemcsak finom dallamával, hanem bravuros előadásával is egészen magával ragadjon. — Sevcik: Holka (modrookája után falrengető tapsvihar közt nyujtották át a művészi siker lázától egészen kipirult ifju óriásnak tisztelői azt a hatalmas ezüst koszorut, mely az egész világ által ünnepezt és kitüntett Kocziánnak azt hisszük, hogy mindenkor eszébe fogja juttatni a debreczeni közönséget s az isteni három szép este emlékeit. — Szünet után Bach Andante-tát, majd Praeludiumát s ráadásul híres Airjét (aria a G. huron) adta elő oly nagy és közvetlen hatással, amelyre csakis egy Koczián képes. A mai kor legnagyobb

nevű hegedüseitől volt alkalmunk Koczián műsorának egyes részeit hallani, de minden egybevetve el kell ismernünk, hogy nála nagyobb hatással a hallgatóra alig van művész kerek e világon. — Kubelik szem kápráztató technikája, Burmester nemes előadása és nagy megértése, Marteau szívet megindító érzése, Isage hatalmas ereje egyesül Koczián egyéniségében és játékában. — Veselsky zongora számai közül különösen kiemelkedett Tehajkovszky a Mirlitonok tánca és saját szerzeményű staccatója, melyek előadásával nagy játékerejének is nem kis jelét adta. Végezetül Koczián játszotta el Paganininek ördögös Palpitijét, melynek finom és szédületes gyorsaságu futamai és trillái sokkal jobban érvényesültek a Zenede termében, mint a színházban. — Az ünneplésben fáradhatatlan közönség alig tudott bucsut venni a kedves művészpártól, a kikeről pedig feltehettem, hogy kifáradtak. De Koczián újabb ráadásával rácsófolta e hitre, s bámulatos könnyedséggel és finesz-séggel játszott tovább és tovább. — Szeretjük hinni, hogy nemsokára újra győnyörködhetünk varázslatos játékában, azért így végezzük: au revoir!

Dr. Sz. Á. —

Mindnyájan menjünk a Kölcsey kávéházba

ahol időnket kellemesen eltölthetjük.

Zádor: Csekélységnek tartja a polgármesternek adandó 10,000 koronát. — Amely város tisztviselőinek nem biztosítja existenciáját, nem várhat lelkiismeretes munkát tőlük. Tehát nincs szükség a Márton indítványára. Ez szociális kérdés, melyet általános emberi szempontból is kell bírálani. Nem tudja megérteni az ilyen indítványokat. Ő a legtöbb adót fizeti Debreczen városában, de szívesen teszi, csak hogy jó tisztviselői legyenek a városnak. Ne legyenek ezek páriák, hanem önrészesek, köteleységüket pontosan teljesítő hivatalnokok. Kéri Márton, álljon el végre az efféle indítványtól.

Márton Imre kéri annak kimutatását, mennyibe kerül a fizetésrendezés a városnak, mennyiben terheli meg a polgárságot. Tehát nem kicsinyes az ő indítványa. A benyújtott kiszámítást nem tartja megnyugtatónak, mert tiszta bort szeret a pohárba tölteni.

Fejér Ferencz: A fizetésrendezés mindenestre megterhelésével jár a városnak. Azonban Debreczen abban a szerencsés helyzetben van, hogy tisztviselőit nem polgári fizetéseiből, hanem nagy magánvagyonából fizeti. Ha ez nem így volna, kis községgé kellene fejlődünk. A jól fizetett, buzgó hivatalnok ezeket takaríthat meg a városnak. Tehát nincs szükség semmitéle albizottságra.

Márton Imre: Az ügy érdekében kívánja, hogy pár nap alatt bizottságokban letárgyalják az ügyet.

Juhász Ignác kéri, hogy szavazattal döntsenek ez ügyben.

Kovács polgármester kifejti, mennyire szükséges, hogy a tisztviselőknek megadják a város vagyonához, méltóságához illő fizetését.

A kérdésben ismét szavazattal döntenek és a 4 szavazat ismét Márton indítványa javára döntött.

Márton indítványozza, hogy a bizottságba vonják be a főszámvevőt s mondjanak záros határidőt, mely alatt el kell készülni a bizottságnak a munkával.

Kiküldik a bizottságba Szilágyi Imre, Márton Imre, Juhász Ignác tagokat és a főszámvevőt. A bizottság március 10-én délután 3 órakor számol be az eredményről.

Ezzel az ülés véget ért.

A hamispénzgyárosok.

A két Werberger.

Szédületes csalások.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, febr. 28.

Tizedik napja folyik már a máramarosi hamispénzgyárosok monstre bünpörének tárgyalása nagyobb érdeklődéssel, mint eddig. Ma a két Werberger, Márkus és Saul Leb vádlottakra került a sor. Ezeknek szédületes csalási esetére hallgattak ki rengeteg tanút.

A tárgyalás részletes tudósításunk a következő.

Werberger Márkus vádlott.

Pont 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást dr. Tóby István elnök. Ma Werberger Márkus és Werberger Saul Léb vádtárgyát képező eseteit tárgyalják.

Werberger Márkus avval van vádolva, hogy a hamispénz készítésében részt vett 1903-ban, Londonban Nuchem Sapirával és Fisch Abrahámmal együtt, azonkívül forgalomba hozta azokat. 1905 július 20 és 26-ika közötti időben a borsai takarékpénztárban helyettesítette a pénztárnokot Werberger Márkus és ez alatt az idő alatt becsempészett a bankba egy hamis 50 koronást. 1905 július 24-én Markovics Herschnél hozott forgalomba 1 darab hamis pénzt. Martineán Todornéknak 3 darabot adott. Azonkívül ugyanez év augusztus havában Werberger Saul Lébnel a borsai zsidó temetőben 49 darab hamis 50 koronást elástak, amelyeket a csendőrök megtaláltak és most bűnjelként itt vannak.

Darvai Sándor tolmács vádlott elébe tárta a vádat. Werberger mindent tagad és nem érzi magát bűnösnek. Nem hallotta sem Nuchem Sapira, sem Fisch Abrahám, sem Husz Abrahám nevét és nem ismeri őket. A bankban tényleg helyettes volt a mondott időben, de 50 koronást nem csempezett be, mert nem is volt neki. Martineán Todornét ismeri, de 50 koronást sohasem adott neki, Markovics Herschet pedig nem is ismeri, a nevét sem hallotta.

Werberger Saul Léb kihallgatása.

Werberger Saul Léb szintén ezek miatt van vádolva. Együtt ásták el a pénzt a borsai zsidó temetőben, együtt károsították meg Markovics Herschet 1 db. és Martineán Todornét 3 darab 50 koronással. Ez a vádlott sem ismert be semmit, a vádban megnevezett személyeket nem ismeri. Werberger Dancs Vaszilától kibérelt egy legelőt és hamis 50 koronással fizetett neki. Vádlott azt is tagadja és azt állítja, hogy 100 koronással fizetett.

Egy csendőr vallomása.

Vádlottak kihallgatása után igen érdekes tanu következett: Jakobovits Ábrahám csendőrmester, aki korona tanu ebben az ügyben. Jakobovits vezette a nyomozást Werbergerék ellen, akik ellen alapos gyanúk merültek fel, hogy részesek a pénzhamisításban. Az elnök kérdésére elmondta a tanu, hogy Borsán a lakosok között sok hamis 50 koronás volt elterjedve és sokan tettek feljelentést emiatt. Erre megindult a nyomozás és Werbergeréket augusztus 7-én letartóztatták. A letartóztatás után megtalálták a zsidó templom kökerítésénél az elásott pénzt. Ő kísérte be a vádlottakat. Utközben egy éjjelt a felsővívi városházán töltöttek és lefeküdtek. Ő éjjel beszélgetésre ébredt fel. Akit Werberger beszélgetett egymással.

Elnök: Mit mondtak?

Tanu: Márkus azt mondta Saul Lébnek, hogy milyen jó volt, hogy némely részét elégettük a pénznek, a legnagyobb részt pedig a határba vittük.

Elnök: Milyen nyelven beszéltek?

Tanu: Zsidó zsargonban, amit teljesen nem tudtam megérteni, mert héber szavakat is keverték közé. De

tisztán megértettem a mit az elébb mondtam.

Elnök: Egyebet nem beszéltek, amit még hallott?

Tanu: De igen, azt mondta még Márkus, Saul Lébnek, hogy attól nem fél, hogy megtalálják az elásott pénzt, csak attól a pár darabtól fél, amelyeket Borsán az emberek között forgalomba hoztak.

Elnök szembesítette a tanut Werbergerékkal, akik megmaradtak tagadásuk mellett. Ők Felsővisón azon az éjszakán nem beszélgettek egymással, hanem aludtak. Jakobovics tanut azután megeskették vallomására. Elnök azután a tárgyalást délután 2 óráig felfüggesztette.

Délutáni tárgyalás.

Kévéssel 3 óra után nyitotta meg dr. Tóby elnök a tárgyalást.

Elsőnek Dancs Vaszike Sopotet hallgatták ki, aki azt vallja, hogy Werberger Saul vádlottól egy izben két darab 50 koronást kapott, de ő nem tudja, hogy hamis volt-e, vagy pedig jó pénz. Ő azt a pénzt később egy bankban felváltás végett adta be.

Második tanu Jakobovics Adolf huszti csendőrmester volt, aki a hamis pénzek nyomán, nyomozást folytatott. Vallomása most különösebb lényeggel nem bír.

Özv. Mangirek Tódorné szül. Vencel Eugénia tanu mint sértett, előadja, hogy 1905 év nyarán a Werbergerék bankjából 350 korona kölcsönt vett fel. A bátyja előtt gyanus volt a pénz, vissza is vitte, de ott, azzal a kifogással, hogy apró pénzt nem adhatnak, nem vették vissza. Egy darab 50 koronásra irtak is valamit. Ő később a pénzt felváltotta, de nem emlékszik, kinél. — Különben csak a hamis pénzekről akkor elterjedt hírek miatt volt gyanus a bátya előtt. Tanut vallomására megesküdtetik.

Következő tanu Vencel Rudolf volt, aki testvérhuga vallomását erősíti meg.

Wolf Léb következett ezután. Elnök megkérdezte tőle, hogy tud-e magyarul, mire Wolf kifogástalan magyarsággal így felelt: „nem tudok”, amit természetesen nagy derűtlenség követett. Egész vallomása különben lényegtelen.

Wieder Sámuel azt vallja, hogy ő körülbelül 1000—1200 korona pénzt adott át Wolf Léb megbízottjának, de ez másoktól is szedett akkor pénz össze. Este visszajött hozzá Borsára a Wolf megbízottja és visszahozott három darab 50 koronást, hogy azokat nem fogadja el. Wieder nem akarta visszafogadni a pénzt, mire az ledobta az asztalra és elszaladt a házából. Ő utána futott és erőszakkal a zsebébe dugta a pénzt. Többet a pénzről nem tud. Wiedert vallomására a törvényszék megesküdteti.

Timisz György tanunak egyszer a csendőrök mutattak hamis 50 koronást. Később, mint községi pénztárhoz felhozott egy községbeli egy gyanus 50 koronást, a melyről halványszine miatt megállapította, hogy hamis, emlékezőn a csendőrök által mutatott hamisítványra.

Utána Husz Mózes Chajim tanu következett, aki a kivégzett Husznak távoli rokona. Ő kapott egyszer 1 db 50 koro-

olcsó kamatra, földbirtokokra és házakra a legelőnyösebb feltételek mellett igen rövid idő alatt eszközöl. Drágább kamatu meglevő kölcsönöket Olcsóbbra cserél az Ingatlan és földhitel forgalmi Intézet Grossman és Mandel Debreczen, Hunyadi-u. 17. sz. Felvilágosítást díjmentesen ad

Törlesztéses kölcsönöket

nást, amelyről később tudta meg, hogy hamis. Vallomására esküt tett. Elnök azután a tárgyalást öt percre felfüggesztette.

Szünet után.

Markovics Hersch tekintettel Werzberger vádlottal való rokonságára vallomást nem tett.

Werzberger Ábrahám tanu Wolf Lébnek szolgája vallomásában elmondja, hogy gazdája őt küldte el Wiederhez pénzbeszedés végett. Ugyanazt adja továbbá elő, mint gazdája.

Lebovics Salamon egy Rosenberg Dávid nevű fuvarosnak kölcsönadott 50 koronát, amit ez Kiesler gyógyszerésznek akart átadni tartozás megfizetésében. A gyógyszerész el is fogadta ezt a pénzt, csak akkor derült ki, hogy hamis, mikor a gyógyszerész a postán fizetni akart vele. A többi vallomás fontossággal nem bírt.

A tárgyalást holnap folytatják.

Kis szállodák fosztogatói.

Megszökött a tea elől.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, febr. 28.

Debreczen kisebb szállodáiban jó menedékhelyet kapnak a csirkefogók és tolvajlásból élő rovott multu csavargók.

Egy ilyen lappangó tolvajnak az áldozata Róth Ábrahám balmazújvárosi kereskedő.

Róth tegnap éjjel Debreczenbe jött és Rapapol Emil Deák Ferenc-utcai kis szállodájába ment aludni, ahol többed magával volt egy szobában. Amikor hajnalodni kezdett, a szoba egyik vendége öltözködni kezdett és a szálloda személyzetétől tehát kért, mert — ugymond — a legközelebbi vonattal elutazik.

A szállodai személyzet meg is főzte a rendelt teát, de mire azt a közös hálószobába bevitték, már a korán kelő szállodai vendég nyomtalanul eltűnt, nem is fizetve ki a hálás díját.

A legnagyobb meglepetés csak akkor következett be, amikor az összes vendégek, ezek között Róth Ábrahám újvárosi kereskedő is felkelt és nem találta 1000 koronás váltóját, mely alá is volt írva, sem a pénztárcáját, melyben körülbelül 70—120 korona készpénz volt.

Ugy látszik az illető nagyon sietett, mert a szállásán felejtette uti csomagját is, amely értéktelen ruhanevelékből áll.

A meglopott kereskedő a szálloda tulajdonossal együtt azonnal a rendőrségre ment és feljelentette az esetet. A bünyügyi osztály intézkedett is a tolvaj kézrekerítése iránt, akit bár sejtettek, hogy ki volt, de azért aligha kerülnek kézre.

Itt volna az ideje, hogy a hatóság egy k'ssé megrendszabályozza ezeket a zugszállókat.

Szervezett kéregető banda.

Gyermekekkel üzték.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 28.

A megélhetés nyomasztó és keserű viszonyai száz meg száz féle szélhámos ságra oktatják ki az éhező utcai népet, amely a kenyérért való vágyakozásában, küzdésében már nem is képes megváltogatni eszközeit.

Ilyen szélhámosokhoz folyamodott Kállay Sándor munka- és hajléknélküli egyén. Három kis gyermeket vett maga mellé, akiket rongyba burkolva beküldte a házakhoz, üzletbe könyöradományért rimánkodni. E kis gyermekek aztán ha kaptak adományt, ha nem még ráadásul lopáshoz is folyamodtak.

Kállay ezt a mesterséget jól jövedelmezőnek találta, mert napról napra gyakorlatba vette és a kis gyermekekkel, akiket Bugio Margit, Erdei Irma és Nagy Amáliának hívnak, maga is körutra indult. Ő ugyan nem kéregetett, hanem a gyermekekkel ki várta, míg a kiszemelt helyről megérkeznek és az így összeköltött pénzt zsákmányul zsebre vágta.

Az ily célokra használt gyermekek aztán egymást tul akarva szárnyalni versenyeztek a könyöradomány gyűjtésében sőt arra is vetemedtek, hogy lopjanak. Ezt a legnagyobb vakmerőséggel követték el és már kihizott libákat, rucákat emeltek el fényes nappal.

És mindeme munka értelmi szerzője volt Kállay Sándor, aki nem röstelte újabb és újabb csínyek rejtekeibe is beleoktatni a szánalomra utazó gyermekeket.

A 28 ik számú rendőrnök ez a gyermekekkel üzött veszedelmes lélekrontás feltűnt és Kállay Sándort, a három kis gyermekekkel együtt bekísérte a bünyügyi osztályhoz, ahol dr. Komlóssy Pál megindította a vizsgálatot. Ugy a lelketlen ember ellen, mint az orgazdasággal vádolt és a vizsgálat érdekében meg nem nevezhető orgazdák ellen.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szombat, Paraszthűség népsz. C.
Vasárnap d. u. Király házasság.

— **A mai színházest.** Than Gyula kiváló népszínművének ma este lesz az előadása. A tegnapi főpróbáról ítélve a darab bizonyosan sokáig fog a játékrenden maradni. A nagy színpadi rutinnal felépített érdekes cselekményű népszínmű előadása iránt oly nagy mérvű érdeklődés mutatkozik, hogy a jegyek igen nagy része elkelt. Az igazgatóság a közönség érdeklődésére való tekintettel értesülésünk szerint több előadásra tűzte ki a nagy-szerű és hatásos népszínművet, melynek érdekessége Mártonfalvy György mesteri koncepciója zenéje. Pazar invenció, kitűnő hangszerelés jellemzi ezt a muzsikát. Különösen megkapó az a zenerészlet, mely a falu ébredését adja. A darabban néhány humoros magyar dal van, szintén Mártonfalvy karmester jeles szerzeményei, a melyek rövidesen népszerűek lesznek. A darab szerzője és zeneirója egymásra találtak. Mind a ketten érdemes munkát végeztek, amelyet bizonyosan színter, igaz siker fog koronázni.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teletton sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47. z. a

— **A debreczeni Kossuth szobor** Egy hónapja már, hogy a város közgyűlése elvileg hozzájárult a Stencinger ház megvételéhez, mely mint ismeretes, legnagyobb akadálya a debreczeni Kossuth-szobor felállításának. A közgyűlés a tanácsot bizta meg, hogy folytasson a ház megvétele dolgában tárgyalásokat. Mulik az idő, de még mi hirt se hallottunk a tanács eljárásáról. Ellenben olvastunk egyik másik helyi lapban egy képtelen hirt, mely arról szólt, hogy a Stencinger ház vételéhez a szomszédos telektulajdonosok járuljanak hozzá. Nem tudjuk kinek a fejében született meg az az eszme, de az bizonyos, hogy badarság. Mert hiszen a városnak főérdeke, hogy ez ódon épület végre is eltűnjön a Piacról. Az utca-rendezés, főként a Kossuth szobor ügye kívánja a ház lerombolását, s ezért oktalanság ilyen gondolatokkal foglalkozni. A Stencinger ház telektulajdonosainak nem annyira érdeke a ház lerombolása, mint a közönségnek s a városnak. A hazafiui kötelességre is kell valamit adnunk, ha azt akarjuk, hogy még ez évben felállítsuk a Kossuth szobrot.

— **Debreczen a t. Házban.** Lukács a belényesi követ a képviselőházban ma Debreczennel kerkedett. Felszólalásában mondotta, hogy ha kell Debreczenbe is eljön nemzetiségi képviselőtársaival és felvilágosítja a népet a választói reformról. Azt mondta, továbbá, hogy bizik a város vendégszeretetében. Hát az igaz, hogy Debreczen vendégszerető és türelmes lakosságú város, de abból már igazán nem kér, hogy Lukácsiu előadást tartson a választói jogról. A város lakosságának nagy része tisztában van a „hazafias” kormányval, tudja, hogy a készülő választói jog nem felel meg a várakozásnak, de már arra nem kíváncsi, hogy Vlád Aurél és Vajda Sándor urék miképpen vélekednek a reformról. Ha eljönnek s becsületes magyar emberhez illő módon beszélai fognak, meghallgatjuk őket, de igaztalan vádaskodásaikra nem vagyunk kíváncsiak.

— **Kitüntetett tanácsnok.** Debreczen város gazdasági tanácsnokát, Király Gyulát szép kiténtetés érte. Vilmos német császár a porosz korona rend III. osztályu lovaskeresztjét adományozta neki. Király Gyula tanácsnok két évvel ezelőtt a porosz vezér kár néhány magas állásu tisztjét és német gazdákból álló társaságot kalauzolt a Hortobágyon. Az érdekes vendégeknek Király tanácsnok szakszerű magyarázatokkal szolgált s a jó németek ugyancsak elvitték Király Gyula szaktudásának híret a nagy német birodalomba. A német császár az érdemjellel jutalmazta meg Király Gyula fáradságát. Kiténtetéséhez igen sokan gratuláltak a népszerű gazdasági tanácsnoknak.

— **A forintosok alkonya.** A Magyar Osztrák Bank elhatározta, hogy a pénztárába visszakérülő ezüst egyforintos pénzdarabokat visszatartja s helyette koronákat bocsát forgalomba. Elhatározásának az az érdekessége, hogy ezzel az oktatást akarja szolgáltni. Ugyanis míg a falvakban egész szépen hozzászoktak a koronaszámításhoz, addig a városokban a kereskedők még mindig forintokban és krajcárokból számítanak. A forintosoknak a forgalomból való kivonásával akarják a helyzetet változtatni. A bank elégedendő mennyiségű egy és ötkoronásokkal rendelkezik, hogy a forintosokat pótolni tudja.

— **Az idő.** Vége felé járunk a télnek, a napok már jóval hosszabbak s enyhébbek és itt ott könnyű tavaszi felöltökhöz öltözött emberek mutatkoznak az utcán. Igaz, hogy ez az időjárás nem a teljes tavasz, csupán előhírnöke, mert hiszen tegnap délután is szürke felhők borították el a láthatárt és estére már sűrű s nagy pelyhekben hulldogált a hó. Szinte oly szeszélyes az időjárás, mint áprilisban. Mind-egy, mégis könnyebben tűrhetjük, már csak azért is, mivel a jövő hónapban, amelynek első napjától már csak 24 óra választ el, a messze délre költözött madarak is visszatérnek és a kék ibolya illatos virágát fogják nemsokára árusítani az utcákon a sült gesztenye helyett. Olyan ez az idő, mint a szeszélyes szép asszony, aki egyik percben kacag, mosolyog, a másikon haragot mutat.

— **Presbyteri gyűlés.** A debreczeni reform. egyház márc. hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanácsstermében presbyteri gyűlést tart. A tárgysorozat 30 pontból áll.

— **Hajdumegye közgyűlése.** Hajdúvármegye öreg székházára ma reggel, felkerül a megye kék-fehér lobogója. Ma tartja ez évben a megye első rendkívüli közgyűlését. A gyűlés elé, bár a tárgysorozaton országosabb jellegű kérdések nincsenek kitűzve, mégis nagy érdeklődés mutatkozik a bizottsági tagok körében. — A közgyűlés mintegy 54 tárggyal fog foglalkozni, amelynek során megvitatás alá jön a megyei székház átrenoválásának kérdése is.

— **Egy matróna halála.** Magas kora asszony halt meg tegnap Debreczenben. Az illető Bernstein Herschné, a ki 98 évet élt Jelenleg az elhunyt volt a legidősebb asszony Debreczenben. Érdekes, hogy a matróna keveset betegeskedett életében. Még néhány nap előtt egész vidáman járt-kelt a lakásán. Temetése ma ment végbe.

— **Ráthonyi Ákos — főszolgabíró.** Csakugyan igaz, hogy Ráthonyi Ákos végleg megvált a színpadtól, melyen minden fellépte új diadalt jelentett. Meg is irtuk tegnapelőtt, de azt hittük, hogy az utolsó percben a kiváló művész mégis visszatér első szerelméhez. Pedig a másodikhoz sietett. Ráthonyi Ákos, a ki nejtől, Maróthy Margittól már régebben elvált, legközelebb tartja esküvőjét egy előkelő vidéki asszonnyal és a színpadot a családi tűzhelyrel váltja fel. A közgazgatásban kér részt Ráthonyi Ákos és a népszerű színészből, a Vig özvegy bájos Daniló grófjából megyei ember lesz, megyei tisztviselő és földesúr a saját csa-

ládi birtokán, Kókényesden. Ugoesamegye főispánja már ki is nevezte Ráthonyi Ákos Ugoesamegye tiszteletbeli főszolgabírójának.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyász hírt: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetetlen kis leányunk, testvérünk, unoka, kedves rokonunknak Piroskának folyó hó 27 ikén délután fél 3 órakor, életének 7 ik évében, súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottnak hült tetemei folyó hó 29 én délután 2 órakor, Homokkert I. járás 3-ik számú háztól, a református egyház szertartása szerint főgnak a Kossuth-utcai temetőben levő családi sírboltba helyeztetni. Szülei: Győri Mihály nejjével szül Bihari Juliánával. Testvérei: Lajos és Misi.

— **Elítélt ügyvédjelölt.** Aradról táviratozzák: Fischer József aradi volt ügyvédjelöltet, aki egy brémai társaság megbízásából földmivészeket kivándorlásra csábított, a rendőrség pénzbüntetésre ítélte. Fischer az ítéletet meglebbezte a belügyminiszterhez, aki ma érkezett leiratában Fischer büntetését tíz napi elzárásra emelte fel.

— **Árverés a rendőrségen.** Tegnap délután a bünygyi osztályon árverés volt. A mezőgazdasági kihágásokból visszasamaradt különféle láncokat, karókat adtak el a megjelent érdeklődőknek. Az árverés bevételét a bünygyi alapra fordítják.

— **A rémregények áldozata.** Megirtuk tegnap, hogy Kránitz Pál másod magával elindult vándorolni a nagy világba. A rendőrség táviratára értesítette tegnap a budapesti államrendőrség a bünygyi osztályt, hogy a szőkevény gyermekért szülei holnap érte fognak jönni és haza viszik.

— **Elütött asszony.** Nagy János kisvasuti fűtő tegnap a Piacon örült sebességgel vezette a vonatot, mely Németi Rozát dr. Kardos Samu ügyvéd szakácsnéját elütötte. Az asszony jobb karján szenvedett sérüléseket.

— **Nevelő,** ki polgári iskolát végzett, az ábrázoló mértanban perfekt, felvétetik, Piac utca 45.

— **A Széchenyi villany színházban** ingyen láthatók a következő képek: Nehéz problém — Rejtelmes pánczélok. — Győztes akarata ellenére. — A kis halász leány. — A mezőn — A tengerészek gyermeke. — A rosz anya. — Kusich allucinatio. Vasárnap délután 3 órától.

— **A Salvátor sör megérkezett.** Ezen világhírű gyógyhatású sör a sörök királya kizárólag az „Arany Bika” szálloda összes termeiben kapható. Mindig friss csapolás. A n. é. közönség nagybecsű látogatását kéri. Tisztelettel Németh András és Társa.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2 sz. a.

— **Báli keztük** nagy választékban Győrfi Sándornál Simonffy u. 2.

— **Az ingyen villamos színházban** naponta tartatnak ingyen előadások. A hír, hogy az ingyen-villamos színház megszűnt, csak kenyér irigység.

— **Sárospók** valódi orosz és amerikai Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-u. 2. sz. a.

— **Május 1 söre 2 vagy 3 szobás lakást keres fiatal házaspár czim a kiadóba.**

„Legenda a 100 koronás aranyról.”

Hogy történt az eset?

Mai lapunkban közölt ily című cikkünkre a következő sorokat kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő ur!

B. lapjuk egy „barátja” jónak látta pár sorban a nagy nyilvánosság előtt mentegetni (vagy mentegettetni) magát egy oly ügyben, melyben őt senki nem vádolta. „quis excuse, s'accuse”. Cikkiró ur már a címet is rosszul választotta: „Legenda a 100 koronás aranyról” helyett igazabb és stilszerűbb lett volna: „Utazás egy 100 koronás aranyra.”

Véletlenül ott voltam azon társaságban, ahol azzal a ominozus arannyal annak a hirhedté vált produkciónak meg kellett történni és mint az igazság bense jó barátja óhajtok a tegnapi cikkre válaszolni.

Tehát: az egyszerűség kedvéért nevezük a 100 koronás arany volt tulajdonát Károsult urnak, az arany jelenlegi birtokosát pedig Károsító urnak. Károsult és Károsító urnak velem és még több urral egy helyen délutáni siestát tartottak. — T. i. Károsított ur jó barátja Károsító urnak (mely körülmény előbbi gavallériáját bizonyítja csupán). Szóba kerültek a jubileumi 100 koronás aranyak s panaszkodtak néhányan közülünk, milyen nehéz azokat megszerezni (még papírban is) és erre Károsult ur — azaz akkor még nem károsult — kivett egyet a pénztárcájából „szives megtekintés végett”. A megkárosító ur kezébe vevén a csillogó aranyat, nézte, nézte, mintha mondaná: szép, szép, de mi ez az ahhoz képest, amennyit én ebből használhatnék! — no de most az egyszer szerény volt és feltette az aranyat, mint monoklit — ugy hiszem a jobb szemére (ha ugyan van neki jobb szeme, mert többektől hallottam, hogy két bal szeme van, szóval egy szemére egy kissé szemtelen, — de azért jó fiu!)

Károsult ur látván a gyönyörű produkciót, önkéntelenül eszébe jutott, hogy a Károsító urnak van egy saját külön nagybátyja, egy országos híru, kedves, ügyes ember, kiról joggal állítják azt, hogy neki minden jól áll. — Ez a nagybácsi ezüst forintosokkal szokott nem mindennapi mutatványokat végezni — Igy pl. az ezüst forintost a feje tetejéről beleejti a cipőjébe, a cipőjéből beleejti a szájába (le nem nyeli, mert, ez neki ilyen keskeny), továbbá felteszi a homlokára és onnan beleejti a nadrágja hátulsó — mőzsebébe; felteszi a szemére, mint balnoklit, egyet pislant és már benne van a mellényzsebében anélkül, hogy mellényzsebébe kezével kitágítaná és még sok más ehhez hasonló hihetetlen dolgokat szokott csinálni. — Carmelini hozzáképest csak egy csecsemő. Hogy folytassam: Károsult ur azt mondja Károsító urnak: ha azt az aranyat a szemédről beleejted a mellényzsebedbe úgy, mint Dani bátyád szokta, neked adom az aranyat! — Károsító ur erre háromszoros „Isten, isten, isten” harci kiáltással (jó barátai szerint életében először ejtette ki isten nevét) lehajtja a fejét, úgy, hogy ha a körülötte állók meg nem kapják, beleejti fejét a mellényzsebébe, kitágítja a mellényzsebébe mind a két kezével és így aztán a fizika örök törvénye szerint az a szerencsétlen szegény 100 koronás ha akart volna sem eshetett volna máshova, mint temetőjébe — a Károsító ur mellényzsebébe.

Persze akadt társaságunkban egy-két ember a kik hurrá, éljen, bönzáj kiáltásokkal gratuláltak a Károsító urnak, mond-

ván: tied a 100 korona, ne add vissza. — Volt ott pl. egy jámbor terménykereskedő, ki homlokán is csókolta Károsító urat, meghatottan rebegvén: te benned mindig biztam! De hát ezek az éljentes rivalgó urak nem ismerték a Dani bácsit s csak Károsult és Károsító urak tudták, hogy ő nem így szokta ezt a productiót végezni.

A nóta vége az, hogy Károsító ur nem adta vissza a 100 koronást. Azóta pedig Károsult barátunk buskomor lett, emberekkel nem érintkezik, korona értékéről hallani sem akar, utálja még az 5 koronást is, mert az épp olyan mint a 100 koronás csak egy kissé ezüstebb, szóval mindegy gyanus előtte, a mi hasonlít a 100 koronához.

Vigasztalhatatlan és azt hiszem fel-dult kedélye csak akkor csillapulna kissé, ha Károsító ur megmutatná a foga fehérét és odaajándékozna a 100 K s aranyat vagy az elaggott ügyvéd jelöltek feleség-lyezésére, vagy, a mi még leghelyesebb volna: a Vidéki Újságírók Szövetségének. Nos hát t. Károsító ur, lássuk a medvét!

Ez a százkoronás szomorú nótája.

TAVIRATOK.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, febr. 28. Székács Ferenc kibeszélte az ülést. Beszéde alatt Lukácsiu a padot verte, hogy az elnök többször rendreutasította. Az ülés két órákor ért véget.

A király és Barabás.

Bécs, február 28. Ma a Hofburgban delegacionális vacsora volt. A vacsora alatt az uralkodó sokat beszélgetett Barabás Belával, a magyar delegáció elnökével. A király a katonatiszti fizetés emeléséről szólott. Barabás felvilágosításokat adott a királynak ez ügyre vonatkozólag. Azt mondotta a többek között, hogy az osztrák kiegyezés ebben a tekintetben inkább alkalmas az ügy keresztülvitelére, mint a magyar kiegyezés. A magyar kormány-nak súlyos a helyzete e kérdésben. A 2 százalékos kvótaemeléssel a nemzet már áldozatot hozott, s a tisztis fizetés-emelés most újabb terheket róna az országra.

— Mindegy — mondotta a király, a dolognak mégis csak meg kell lenni, ha most nem, hát később.

Megszökött fegyenc.

Arad, febr. 28. Másfél évvel ezelőtt Horvát és Sztojka nevű cigányokat rablás miatt Temesváron elzárták. A cigányoknak ma itt tárgyalásuk volt, amelyre Temesvárról két börtönőr vasraverve kísérte őket. A törvényszék kapujában Sztojka valahogyan lerázta a bilincseket és egy pillanat alatt megszökött. Nem tudják elfogni a vakmerő cigányt, noha egy se reg csendőr keresi.

Merénylet a perzsa sah ellen.

Budapest, febr. 28. A minap híre jött, hogy Teheránban a perzsa sahot megölték. A hír nem bizonyult igaznak. Ma újabb riasztó hírek érkeztek Teheránból. Ezek szerint a sah ellen merényletet követtek el. A sah automobilozott s az egyik utcán bombát dobhat

a kocsira elé. A sah nem sérült meg, de a közelben állók közül **24-en meghaltak.** Londonból újabb távirat szerint a hírt megerősítik.

Öngyilkosok szövetsége.

Nagyvárad, febr. 20. Öt nagyváradfiatalember szövetséget kötött, hogy a mennyiben ideáljait feleségül nem kapnák meg, agyonlövik magukat. Az egyik szeptemberben öngyilkossá lett. Ma a második tett eleget a fogadalomnak. Kell Gyula az illető, aki haldokolva vallotta ki a különös szövetkezés dolgát.

Egy asszony tragédiája

Lőcse, február 28. Szobonya József illosvai állatorvos neje ma szíven lötte magát. Az öngyilkos urinő meghalt. Báli ruhába öltözött s a tüdő előtt követte el végzetes tettet. Több levelet hagyott hátra.

REGENY-CSARNOK.

Küzdelem a becsületért.

100. Bűnügyi regény.

— Ma este nagy tisztis lakoma lesz a kaszinóban, de Kandó nem megy el. Beteg. Azt szerettem volna, hogy ön a saját házában szálljon szembe velem, de mivel erre már nincs időnk, önnek kell elmennie hozzám?

— Ez lehetetlen! — dadogtam rémülten, — lehetetlen!

— Nem az. Ön ismeri a házat, tudja a járását. Kandó dohányzószobája a lépcső végében van, mindjárt az emeleten; ott szokott üldögelni egész este, cigarettázva. Ha már sötét lesz, ön felmegy hozzá, megmutatja neki a bizonyítékokat s megmondja neki, hogy legjobban, ha rögtön bevall mindent, — különben följelenti őt. Nagyon rá kell ijesztenie, mert a bizonyítékok gyöngék, s inkább csak az ő bűnös lelkiismeretének szavára kell támaszkodnunk.

— Neki nincs lelkiismerete, — feleltem hevesen. — Nem úgy élt husz éven át, mintha ő lett volna a legártatlanabb ember? Én különben sem tehetem meg, amit ön kíván. Nem akarok a házába menni. Mit mondanának, ha megtudnák? Várjon, míg lesz rá alkalom, hogy nálam leplezhetem őt. Ha már ily sokáig vártunk, várhatunk még egy kicsit.

— Mondom, hogy nincs veszteni való időnk, egy óra sem. Most van a legjobban alkalom, mikor gyöngé, beteges. Föl kell használnunk ezt az előnyt is. A kapuja

soha sincs bezárva éjjel előtt; a gazdasszonya nincs otthon. Én ott leszek és őrködöm. Karsay már este korán elmegy hazulról. Ilyen alkalom sohasem kínálkozik többé. Itt van ez a csomag — és átnyújtotta, — ebben vannak a bizonyítékok. Ha jól játszsza a szerepét és elhiteti vele, hogy a törvény a hátunk mögött áll, mindent be fog vallani.

Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Terményfőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1908. február 28.

Készáru eleintén 5, később 10-15 magasak, határidők szilárdak.

1908. áprilisi buza	9 87.—88
1907. októberi buza	11.94.—95
áprilisi rozs	10.44.—45
1907. októberi rozs	8.62.—63
1907. októberi zab	—
áprilisi zab	7.90.—91
1908. májusi tengeri	6.67.—68
1907. júliusi	—
1907. augusztusi	—
1908. augusztusi repce	—
1907. szeptemberi tengeri	—

Vegyünk Svájci selymet!

Kérjen mintákat tavaszi és nyári üdön-ságainkból ruháknak és blúzoknak.

Habutai, Pompadour, Chiné, Bayé, Volle, Shantung, St. Galler szövés, Mousselin 120 cm. széles, métere K 1.20 fekete, fehér, egyszín vagy tarka színekben.

Osakis jótállás melletti solid selyemzöve-tekét árulunk, díreki magánosoknak vám-és viteldij-mentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Luzern U. 17. (Svájcz.)

1 Selyemzövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Nem tépelődöm

többé,

mert meggyő-ződtem hogy a legjobban

magvakat,

és legelőnyösebben csakis

Kontsek Géza

magkereskedésében szerezhetem be.

DEBRECZEN, Kossuth-utoza.

Prelovsky András

uri szabó üzlete- és egyenruházati intézete

Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.

Megérkeztek a tavaszi öltöny- és felöltő szövet külön-legességek, melyeket a

legelegánsabban

készítik el.

Készítik egyszersmint alkalmi-, salon-, smoking-, frakk-öltönyök- és lovaglós britses nadrág különlegességeket.

Új női divatterem. Új

márczius hó elején megnyílik
Főter, 55. számú házban, Hungária kávéház mellett.

A hölgy közönség becses tudomására hozzuk, hogy egy dusan felszerelt női divattermet nyitunk hol női felöltők, leánykabátok, blouzok, aljak, pongyolák és női divat cikkek közül dus választék a legdivatosabb formákban és kivitelben jutányos árak mellett. Minden darabon a szigorúan szabott árak kitüntetve lesznek.

Nagybecsű pártfogásukat kérve
tisztelettel

Kováos Gyula és Tsa

Piacz-utca, Hungária kávéház mellett.

Répa vágók, Szecska vágók és Lánczos ekék. |

NÁNÁSSY LAJOS vaskereskedő

Debreczen, Csapó-utca 4. sz. Bankház

Ajánlja dusan felszerelt vasáru nagy raktárát legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben

öntött vaskályhák nagy választékban (most érkezett teljes kocsis rakomány.) Takarék tűzhelyek, egy és két sütővel jótállás mellett, rudvasak, tengelyek, vaslemezek, vasbutorok, szén- és fatartók, kályhavédők, diszes kályha tálcák leszállított árban.

Konyha felszerelések, vadász fegyverek hozzá való kellékek, lágy és kemény srétek minden számban, Sohlingeni finom zsekkések, asz'ali kések, ollók, borotvák.

Vidéki megrendeléseket gyorsan esz-

közlők. — Becses pártfogást kér, tisztelettel

Nánássy Lajos.

Legjobb kályha ezüsthény.

A hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi utamról hazatérve értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy a legújabb modellek, valamint a legkényesebb izlést is kielégítő

derékfűző (mieder) üzletemet

megnagyobbítottam, dusan felszereltem, kész árukat nagy választékban raktáron tartok, továbbá mindenféle

divatos reform és csipő-fűzőket

pedig bármily kivitelben, rövid pár nap alatt a legpontosabban elkészítetek.

A nagyérdemű hölgyközönség támogatását továbbra is kérem.

Maradok tisztelettel

őzv. Fodor Józsefné,

Piacz-u. 40., a Hungária kávéházzal szemben. Báró Josinoy-ház.

Tavaszi ujdonságok

naponta érkeznek a

Központi Női felöltő

áruházba

Simonffy-utca 2. sz. (Városi bérház.)

Pongyolák, Blousok, Ruha aljak, Costümök, leány felöltők, Gallérok és Női felöltőkben állandóan nagy választék

a legolcsóbb árakban.

Donogán és Sumossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Báli idényre

Csipe ruhák, Batist ruhák, legdivatosabb selymek, Francia himzett batistok >>><<

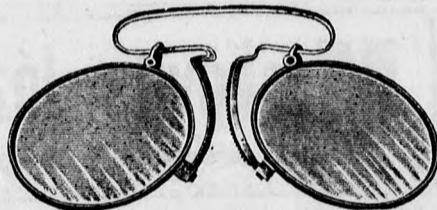
Óriási választék !!

- 1 kilo fin. törmelék csokoládé . 10 kr.
- 1 kilo nagyon szép mazsola . 1.70 „
- 1 liter finom tea rum . . . . . 80 „
- 1 kilo legfin. boszniai szilvalekvár . 36 „
- 1 kilo nagyszemű boszniai szilva . . 36 „

Weisz Izidor

Lusztig és Bán utóda üzletében
Simonffy-utca, (Városi bérház) halközsarok
Telefon 221

Santos, Cuba, Ceylon, Mocca és Java kávék nagy választékban.

Ha rosszul lát

forduljon

Löbl Gyula és Társa

látyszerészhez

Piacz-u. 63., ahol pontos szemvizsgálat után megfelelő számú szemüveget, orrcsüptetőt, lorgnettet kaphat. — Javitások elfogadhatnak.

Nagy raktár

Gramophon és lemezekben részletfizetésre is.

145/1908. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 4280/2—1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Lövi Adolf részére, Jablonczay Kálmán debreczeni lakostól 500 korona tőke, ennek 1907. évi június hó 30 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 101 kor. 96 fillér perkölttség erejéig 1907. évi december hó 13-án bíróilag felülfoglalt és 44160 koronára becsült gazdasági felszerelések, butorok és egyéb ingóságok 1908. évi márczius hó 2-án délután 3 órakor kezdetét veendő és Pallagon alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Debreczen, 1908. évi január hó 30-án.
Oláh Géza bírói kiküldött.

Lakások, üzletek, gyárak villanyvilágítási és erőátviteli

berendezéseit szakszerűen készíti

Elekes és Társai

okl. gépészmérnökök, budapesti czég, debreczeni szerelési fiókja (Piacz-u. 63.)

Berendez gazdaságok, gyárak, nyaralók saját géppel való villanyvilágítását és ezzel kapcsolatos vízvezetéki berendezését.

Terv és költségvetés díjtalan.

Zalai Márk tanár

3 havi könyviteli tanfolyama

(Városi bérpalota 2. sz. III. kapu 2. emelet.)

márczius 3-án ismét megnyílik.

Gyönyörű írás, gyors számolás, levelezés, váltóismeret. Nappali és esteli csoportos oktatás. Több ezer tanítvány. Társadalmi és miniszteri elismerés. Biztos meglepő haladás. Beiratás naponta 11—1-ig.

Tandíj 50 korona.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapirokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére is.

Az igazgatóság.

Új Szoba-, czim- és butorfestő

vállalat.

Prindelmayer L. és Pap F.

DEBRECZEN, Péterfia-utca 1. szám.

Elvállalnak: Épület és portál mázolást, a legmodernebb szobafestést, tapétázást. Czimtablákat, czimereket, képrámák, lüszterek aranyozását, fürdőkádak, kerékpárok, fa- és vasbutor zománcz lagozását.

Izléses és tartós munkáért szavatolunk. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölünk.

A vállalat modern égető kályhával van felszerelve.

Apró hirdetések.

1. az óri 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a 1. class ebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szót minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

Melyik uri ember akar megösmérkedni fess 17 éves uri lánnyal az irjon e lap kiadójába „Molett baba“ jeligére.

Korlátlan kisebb italmérésben jártas fiatal embert felveszek. Czim Veisz Bethlen-utca 20.

Nagy Antal kárpitos és diszitő Arany János utca 38.

Czigarettázók!

Sok pénzmegtakarítás: „Vergó“ egészségi szivarka hüvelyeket vásárolni

Harmathynál Fűvészkert-utca 14.

100 Riz hüvely 14 kr.	100 Pique hüvely 16 kr.
100 Ambre „ 14 „	100 Progress „ 10 „
100 Sorompó „ 14 „	100 Barna „ 14 „
100 Kurucz „ 12 „	100 Parafa 14 és 16 „
100 Tiszti „ 10 „	100 Nic mentes 14, 16 „
100 Janina „ 10 „	100 Kling kontra 08 „
100 Magy. verseny 10, 12 „	100 Arany „ 20, 25 „
100 Hygie „ 14, 16 „	Piccoló arany „ 25 „
100 db. Anti nicotin adobozban 16 kr.	
250 „ Anti nicotin „ 35 „	
100 „ Füstlehtővel „ 25 „	
100 „ Arany parafa „ 20 és 25 „	
1 „ Czigaretta töltő 6 „	

Vidékre (6000 db.) frankó küldés.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádógos-u. 4. sz.

Ugyes molnár kisebb malomba felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Hüvelyes-u. 6. szám alatt három szoba és előszobából álló modern utcai lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni lehet Nyomatató-u. 11. sz.

Magán-detectiv ajánlkozik a legdiscretebb megfigyelésekre és nyomozásokra megbízhatóságról kezeskedve. Krámer József Iskola-u. 4.

Képzett varrónók, derekak készítéséhez felvétetnek Molnár Ferenc, Zádor L. utóda műtermében.

Czim és butor festő inasok felvétetnek Péterfia u. 1. Prindelmaier L. és Pap F.

Eladó egy nyolcz lóerejű cséplőgép teljes felszereléssel. Megtekinthető Felsőjózsnán a község háznál.

Eladó egy nagy kazal rozszalma és törek. Felvilágosítást nyújt Marton Pál Czegléd-utczán 6. sz. Debreczen.

Gyógyfürdőgványok tavaszi ültetésre. Egrendelhetők Lázár Gyulánál Máramarossziget, Fecske-utca 3.

Eladó új ház. Vendég-utca 82. Több lakosztály. Most 2000 frtot kell fizetni, többit 9 év alatt 4 koronájával. Tulajdonos Lázár Gyula Máramarossziget.

Teljes ellátást keres uri háznál Minóry Géza bűnügyosztály.

Visszamaradt könyvelést, magyar és német levelezést perfect elvégez lakásán jutányos díj ellen — képzett könyvelő. Czim a kiadóhivatalban.

Mindenes szakácsnét kis családnak jó fizetésre keresek. Csapó u. 53.

Május 1-sőre 2 vagy 3 szobás modern lakást keres fiatal házaspár czim a kiadóba.

Vaskályha kitűnő karban eladó Csapó-u. 10. Az emeleten.

Használt de jókarban levő toló féderes áru-kocsi megvételre kerestetik csim a kiadóhivatalban.

Köhögés.

A ki egészségét szereti azt megszünteti, 5245. közz. ig. bi. Snyitvány igazolja a segélyhozó sikert a

Kaiser-féle

mell-caramellák

a 3 fenyővel.

Orvosilag kizrobálva és ajánlva köhögés rekedtség, katharrhus, nyálkáság, gégehurut göres és számarhurut ellen. Csomag 20 és 40 f. Doboz 50 f. Kapható Tóth Béla, Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferencz, Muraközy László gyógyszerészeknél, Józsa és Jóna drogueriában Debreczenben, Tron Gyula gyógyszerésznél Ujfehértón. Harsányi Lajos gyógyszerára a „Megváltóhoz“ Püspökladány.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreczeni épi eszevetősége

(Piacz-u. 72.) által kértetnek. Szakszerű felvi gosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótestek, csillárok és szerelvények dno választéka. Telefon sz. 568. Telefon sz. 508.

Moskovits József

uriszabó divatterme angol és hazai szövetségű raktára. A leg-elegánsabb uri ruha különlegességek elsőrendű szabóműhelye Piacz-utca 46. szám az udvarban.

Kulesár József

Bronzműves. DEBRECZEN, Szent-Anna-utca 6.

Készít mindennemű Sárgaréz és Bronzarukat, légszesz, acetylen és villamos csillárokat.

Csillárok átalakítását petroleum és légszeszről villamosra vagy légszesz és villamosra (combinálva.) Ujjá tisztításokat és minden e szakmába vágó javításokat elfogad gyorsan, szakszerűen és jutánycs árak mellett eszközöl

a Hazai gázizzófény részv. társ. Debreczeni képviselője.

Állardó nagy raktár „Rádiumfény“ és lefele égő gázizzótestekben, üveghengerek, legújabb öngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekbe

Gyönyörű fényű kirakat és utcai lámpákban. — Jókarban tartást jutányos árban elfogad

Muschong-buziásfürdői

Szénsav-művek

ujonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

Szénsavat

a világhírű buziasfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra

Össze nem tévesztendő mesterségesen előállított

Megbízható, szigoruan lelki. kevésbé káros szénsavval

Ismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdői ásvány- és gyógyvizek

1/2 és 1/2 literes üvegekben.

~ Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utól nem ért gyógyhatás. ~

Elsőrendű asztali víz!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönczim: Muschong, Buziasfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

Ügyes helyi képviselők kerestetnek.

